

Nuo 2016 metų Lietuvoje vykdoma sparti stiklo rūšiavimo konteinerių tinklo plėtra, o iki 2023 m. rudens bendros investicijos į ją turėtų pasiekti 30 mln. eurų. Pakuočių tvarkymo organizacijos skaičiuoja, kad išplėstas konteinerių tinklas leido stiklo pakuočių surinkimo apimtis padidinti nuo 26 tūkst. tonų 2019 m. iki 33 tūkst. tonų 2021-aisiais. Per artimiausius metus ar dvejus tvarkytojai tikisi pasiekti ir Vyriausybės nustatytas užduotis stiklo pakuočių surinkimui.

„Pastaraisiais metais konteinerių tinklo plėtra vykdoma praktiškai visose savivaldybėse, įrengta ar išdalina gyventojams tūkstančiai stiklo konteinerių, ypač išplėstos rūšiavimo galimybės individualiems namams. 2022-2023 m. taip pat planuojama reikšminga plėtra siekiant konteineriais aprūpinti visus individualius namų ūkius. Sukuriant patogų, arti namų esantį konteinerių tinklą ir labiau įgalinant savivaldybes priimti sprendimus dėl tinklo tvarkos priežiūros, tikimasi užtikrinti pakuočių surinkimo rodiklius“, – sako pakuočių tvarkymo organizacijos (PTO) direktorius Valentinas Miltienis.

Gamintojų ir importuotojų atstovai atkreipia dėmesį, kad Lietuvoje sėkmingai surenkamos į rinką išleistos popierinės, plastikinės ir metalinės pakuočių atliekos. Surinkti stiklo pakuočių atliekas sekasi sunkiau, tačiau plečiant konteinerių tinklą surinkimas taip pat gerėja. Pakuočių tvarkymo organizacijos „Žaliasis taškas“ duomenimis, 2020 metais stiklo pakuočių konteineriuose buvo surinkta ir sutvarkyta 20 proc. daugiau nei 2019 metais, o 2021 metais bus surinkta ir sutvarkyta apie 7 proc. daugiau nei užpernai. 2021 m. keliamas tikslas surinkti 65 proc. į rinką išleistų stiklo atliekų, 2022 m. – 67 proc., 2023 ir 2024 – 70 procentų.

„Sieksime, kad jau per artimiausius 1-2 metus su konteinerinės sistemos plėtra ir gyventojų sąmoningumu didėjimu galėsime užtikrinti šių tikslų įgyvendinimą, – sako „Žaliojo taško“ direktorius Kęstutis Pocius. – Šiuo metu prie daugiabučių ir individualių namų jau įrengta daugiau nei 350 tūkst. stiklo pakuočių atliekų surinkimo konteinerių. Ypatingai sparčiai daugėja konteinerių prie individualių namų – paskutiniu metu įvairiose savivaldybėse jų įrengta ar išdalinta dešimtys tūkstančių vienetų, o iki kitų metų pabaigos jų padaugės dar apie 100 tūkst. vienetų. Ši plėtra duoda puikų rezultatą – turėdami stiklo konteinerius individualių valdų gyventojai išrūšiuoja praktiškai 100% stiklo pakuočių atliekų. Tai gerokai pranoksta net ir užstato sistemos rodiklius, kurioje sugrįžta tik 85% stiklo pakuočių“.

K.Pociaus teigimu, pasigirsta svarstymų, kad stiklo surinkimo tikslams pasiekti reikalinga plėsti užstato sistemą, tačiau, anot eksperto, toks žingsnis nebūtų protingas. „Visų pirma, tai sukeltų didelių nepatogumų gyventojams, kuriems jau dabar trūksta vietos namuose sandėliuoti užstatinę tarą, ji skleidžia nemalonius kvapus. Prekybininkams taip pat stinga ploto stiklo taros surinkimui. Galiausiai – valstybei ir visuomenei užkrautų neproporcingai

Konteinerių tinklo plėtra leis pasiekti stiklo pakuočių surinkimo tikslus

didelę ekonominę naštą. Su konteineriais, į kuriuos jau investuota dešimtys milijonų eurų, galime užtikrinti aplinkosauginių tikslų įgyvendinimą ir patogiau, ir už mažesnius kaštus“, – sako K. Pocius.

PTO vadovas priduria, kad jau dabar dalis gyventojų nepasivargina nešti butelių į taromatus ir išmeta juos į stiklo ar bendrus konteinerius. Tai skatina asocialius asmenis lipti į požeminius konteinerius ir iš jų traukti užstato tarą. O tam, kad sugebėtų išlipti iš požeminių konteinerių – jie supjausto maišą, taip padarydami didelių nuostolių. „Plečiant užstato sistemą ši problema taptų dar gilesnė“, – įsitikinęs V. Miltienis.

Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) atstovai tikina, kad gerinti stiklo surinkimą padės ir šiemet LR Seimo priimti teisės aktai, kurie perdavė galią ir atsakomybę atliekų rūšiavimo konteinerių infrastruktūros plėtra rūpintis savivaldybėms.

„Savivaldybės gali greičiau ir lanksčiau reaguoti į gyventojų poreikius, greičiau imtis priemonių tinklui tobulinti tam, kad Lietuva pasiektų savo įsipareigojimus“, – sako LSA patarėja aplinkos ir energetikos klausimais Agnė Kazlauskienė.

